

Sammen med borgeren: Forsøg med faste teams tilpasset borgeres aktuelle situation

Evaluering af et udviklingsprojekt i Tårnby Kommune

Hovedresultater

Hovedresultater

Tårnby Kommune er en af 25 kommuner, der har fået midler fra Socialstyrelsens pulje til forsøg med faste teams i ældreplejen. Målet med puljen er *“at yde tilskud til at udvikle og afprøve nye veje til at sikre mere stabilitet og kontinuitet i ældreplejen gennem etablering af faste, tværfaglige og selvstyrende teams”*.

Tårnby Kommune har afprøvet etableringen af to faste, tværfaglige og selvstyrende teams, hhv. et somatisk team og et socialt team. Det somatiske team er for “almindelige” modtagere af hjemmepleje/sygepleje. Det sociale team er målrettet borgere, der får hjemmepleje/sygepleje, og som samtidig har sociale eller psykiske udfordringer, og hvor der er potentiale for at skabe en mere stabil og kontinuerlig indsats.

Formålet med de to projektteams er i højere grad at levere en pleje og omsorg, der er tilpasset borgers behov, ønsker og hverdagsliv. Samtidig er hensigten at øge medarbejdernes trivsel. VIVE har, jf. kommunens egne succeskriterier for projektet, evalueret de to faste, tværfaglige og selvstyrende teams på følgende to evalueringsparametre:

- **Faglig kvalitet.** Med faglig kvalitet forstås der, jf. Tårnby Kommunes egne succeskriterier for projektet, en sammenhængende og kontinuerlig faglig indsats, der er tilpasset borgers individuelle behov, ønsker og hverdagsliv. Evalueringen undersøger dermed et vigtigt aspekt af faglig kvalitet forstået som en individuelt tilpasset og kontinuerlig indsats. Andre dimensioner af faglig kvalitet er med andre ord ikke i fokus i evalueringen. I evalueringen måles faglig kvalitet primært via medarbejdernes oplevelse af den faglige kvalitet for borgerne, jf. interviews og survey, men også via observationer af teams og borgerne samt via registerdata på fx vikarforbrug og borgerklager.
- **Medarbejdertrivsel.** Med medarbejdertrivsel forstås der, jf. Tårnby Kommunes egne succeskriterier for projektet, i hvilken udstrækning medarbejderne trives og motiveres i deres arbejde, herunder i deres samarbejde med borgere, kolleger og samarbejdspartnere. I evalueringen måles medarbejdertrivsel primært via medarbejdernes oplevelse af deres trivsel, jf. interviews og survey, samt via registerdata på sygefravær.

Projektet har bidraget til øget faglig kvalitet og medarbejdertrivsel i begge teams

Evalueringen bygger på en komparativ analyse af praksis i de to projektteams sammenlignet med praksis i den øvrige pleje. Analysen finder, at:

- **Den faglige kvalitet er øget.** Begge projektteams har løftet den faglige kvalitet for borgeren, forstået som en sammenhængende og kontinuerlig faglig indsats for borgeren, sammenlignet med den øvrige pleje.

De vigtigste indikationer på øget faglig kvalitet er følgende: Medarbejderne i de to projektteams oplever at levere en højere faglig kvalitet, jf. survey, interviews og observationer. Samtidig har de to projektteams et lavere forbrug af eksterne vikarer. Det eksterne forbrug af vikarer i de to projektteams er næsten det halve af vikarforbruget i den øvrige hjemmepleje.

- **Medarbejdertrivslen er øget.** Begge projektteams har løftet medarbejdertrivslen, sammenlignet med den øvrige pleje. Medarbejdertrivslen er lidt højere i det somatiske team end i det sociale team.

De vigtigste indikationer på øget medarbejdertrivsel er følgende: Medarbejderne i de to projektteams oplever at have en højere trivsel, jf. survey, interviews og observationer. Samtidig har de to projektteams et sygefravær, der er næsten det halve af sygefraværet i sammenligningsgruppen blandt den øvrige pleje.

For det somatiske team, hvis målgruppe er den samme som for den almindelige pleje, er produktiviteten, målt ved ATA-tiden¹, på niveau med den øvrige pleje.

Små teams, selvplanlægning og integrerede sygeplejersker har især bidraget positivt

Projektets positive resultater for faglig kvalitet og medarbejdertrivsel kan i forskelligt omfang forklares ved forsøgets delementer, dvs. virkninger af a) at være et mindre, fast team, b) øget tværfagligt samarbejde og c) øget selvstyring. Analysen peger på, at især følgende drivkræfter har bidraget positivt til faglig kvalitet for borgeren og medarbejdertrivsel:

- **Positive virkninger af et mindre, fast team, som planlægger selv.** Begge projektteams oplever, at et mindre, fast team, som dagligt planlægger næste dags ruter ud fra en grundplan, bidrager positivt til faglig kvalitet og medarbejdertrivsel. Dette kan henføres til et øget borgerkendskab og en mere intensiv vidensdeling om teamets borgere, hvilket forbedrer forudsætningerne for de faglige indsatser til borgerne. Det er også medarbejdernes oplevelse, at de bedre forudsætninger for at levere en

¹ ATA-tid betyder ansigt-til-ansigtstid og er overordnet set et udtryk for andelen af medarbejdernes fremmødetid, som anvendes på at levere de tildelte indsatser (se også Dalsgaard, Foged & Lemvigh, 2021; Kjellberg et al., 2022).

sammenhængende pleje til borgerne og en generelt øget grad af ro og overblik i det mindre team øger medarbejdertrivlsen.

- **Positive virkninger af fuldt integrerede sygeplejersker.** En anden central drivkraft i de forbedrede resultater for faglig kvalitet og medarbejdertrivsel er de fuldt integrerede sygeplejersker. Sygeplejerskerne i de to teams opfatter sig som fuldt integrerede i teamene, hvilket indebærer, at de anvender de samme lokaler, at de tager overordnet ansvar for teamets borgere, og at de deltager fast i teamets faglige sparring og møder.

Den fulde integration af sygeplejerskerne opleves at øge den faglig kvalitet og medarbejdertrivlsen. Dette skyldes, at de integrerede sygeplejersker er med til at øge det generelle videns- og kompetenceniveau hos dem selv og de øvrige teammedlemmer. Derudover bidrager de integrerede sygeplejersker til, at opgaver flyder lettere på tværs af sygeplejersker og SOSU-medarbejderne. Dette bidrager, ifølge interviews og observationer, positivt til faglig kvalitet og medarbejdertrivsel.

Potentiale for styrket fokus på rehabilitering og bedre rammer for det sociale team

Et formål med evalueringen har været at pege på opmærksomhedspunkter, som Tårnby Kommune kan anvende i sit videre arbejde med faste, tværfaglige og selvstyrende teams i ældreplejen. Evalueringen finder, at der har været en positiv udvikling i det tværfaglige samarbejde mellem de to projektteams på den ene side og hhv. visitationen og rehabiliteringsterapeuterne på den anden side. Samtidig finder evalueringen også et potentiale for at styrke disse to tværfaglige samarbejdsrelationer:

- **Potentiale for styrket samarbejde med visitationen.** Det er oplevelsen, at borgerdialogmøderne, hvor visitationen deltager, kvalificerer vidensniveau og de mulige/relevante indsatser for borgerne. Dette tilskrives, at visitatorerne får direkte adgang til observationer fra de udførende medarbejdere, og at kommunikationen mellem visitation og team bliver mere smidig.

Samtidig identificerer evalueringen et potentiale for, at der i plejen og i visitationen arbejdes med den gensidige forståelse for hinandens roller og viden, samt at visitationen tænkes mere aktivt og positivt ind i arbejdet med udførerne.

- **Potentiale for styrket fokus på rehabilitering og tættere samarbejde med rehabiliteringsterapeuter.** Terapeuterne vurderer, at det tværfaglige samarbejde med plejen generelt er mere velfungerende i de to projektteams end i den øvrige pleje. Dette tilskrives, at terapeuterne er mere

synlige og har flere samarbejdsflader med medarbejderne i de to projektteams end med den øvrige pleje.

Samtidig identificerer evalueringen også et potentiale for et endnu stærkere fokus på at gøre borgerne selvhjulpne, herunder at arbejde mere systematisk med rehabilitering. I den forbindelse ses et potentiale for et tættere, og mindre afkoblet, samarbejde mellem rehabiliteringsterapeuter og de to projektteams.

Et tættere samarbejde med visitationen og et øget fokus på rehabilitering vil også kunne bidrage til, at de to projektteams vedvarende har fokus på at justere borgere ned i tid og pakker, fx når borgers behov reduceres. Et løbende fokus på, at serviceniveau, behov og den afsatte tid er afstemt med hinanden, er et opmærksomhedspunkt for begge projektteams.

Evalueringen finder endelig, at det sociale team er godt på vej, men at rammerne om dets arbejde fortsat kan forbedres:

- **Potentiale for at forbedre det sociale teams rammer.** Det sociale teams nuværende rammer indebærer, at teamets medarbejdere kan mangle handlemuligheder og ofte bliver "endestation" for særdeles komplekse borgere. Dette udfordrer forudsætningerne for en sammenhængende pleje og medarbejdernes langsigtede trivsel.

Der identificeres derfor et potentiale for at understøtte det sociale teams adgang til ressourcepersoner og kompetencer, som kan hjælpe borgere og medarbejdere videre. Dette kan handle om at arbejde med de nuværende pakker og ydelser, således de i højere grad passer til målgruppen. Derudover kan det handle om et fortsat fokus på kompetenceudvikling af teamet samt teamets adgang til ressourcepersoner med specialiserede kompetencer (i fx psykisk udfordrede borgere).

Faktaboksen herunder giver et overblik over evalueringens metode og datagrundlag. Evalueringens resultater er baseret på denne metode og data, der er indsamlet i en specifik kontekst i form af Tårnby Kommune.

Fakta om undersøgelsen

Evalueringen er gennemført for Tårnby Kommune.

Evalueringen er tilrettelagt som en komparativ evaluering af praksis i de selvstyrende teams og i den øvrige pleje.

Evalueringen baserer sig på følgende data, der er indsamlet ultimo 2023:

- **Observationsstudier** (10 dage) i de selvstyrende teams, i "almindelig" hjemmepleje og sygepleje, i rehabiliteringsenheden, i visitationen og hos hjemmevejlederne.
- **Fokusgruppeinterviews** (12 stk.) med SOSU-medarbejdere, sygeplejersker, teamledere, planlæggere/koordinatorer, visitatorer, rehabiliteringsterapeuter, hjemmevejledere, projektledelse, styregruppe og eksterne undervisere.
- **Survey** til medarbejdere (n = 88, svarprocent: 37 % for alle og 87 % for selvstyrende teams) samt **registerdata** på medarbejdere, borgere, timer, klager, sygefravær, vikarforbrug og ATA-tid.

Hovedresultater: Sammen med borgeren: Forsøg med faste teams tilpasset borgeres aktuelle situation

VIVE/2024

HR_302231